

Ulkoasiainvaliokunnan mietintö 3/1997 vp

Hallituksen esitys Indonesian kanssa tehdyn sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Eduskunta on 18 päivänä helmikuuta 1997 lähettänyt ulkoasiainvaliokunnan valmistelevasi käsiteltäväksi hallituksen esityksen 5/1997 vp.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina lähetystöneuvos Jukka Nystén ja apulaisosastopäällikkö Erkki Kourula ulkoasiainministeriöstä sekä professori Martti Koskenniemi Helsingin yliopistosta.

Käsiteltyään asian ulkoasiainvaliokunta esittää kunnioittavasti seuraavaa.

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Indonesian kanssa maaliskuussa 1996 allekirjoitetun sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen. Sopimuksen tarkoituksena on vahvistaa taloudellista yhteistyötä Indonesian kanssa. Sopimuksen avulla halutaan luoda suotuisat edellytykset toisen sopimuspuolen kansalaisten ja yritysten sijoituksille sekä tunnistetaan tarve suojella niitä. Samalla pyritään lisäämään taloudellista aloitteellisuutta.

Ensimmäinen sijoitusten suojaamista koskeva sopimus allekirjoitettiin vuonna 1992. Lainsäädännön muututtua niin Indonesiassa kuin Suomessakin uusi sopimus allekirjoitettiin 1996. Samassa tilaisuudessa kumottiin vuonna 1992 solmittu sopimus.

Niin Indonesian kanssa solmittua kuin muitakin vastaavia sopimuksia on kehitetty yhteistyössä Suomen asianomaisten sektoriviranomaisten ja talouselämän etujärjestöjen kanssa. Työn pohjana on käytetty alan uusinta kansainvälistä vertailumateriaalia kuten Euroopan Energiaperuskirjaa erityisesti suorien sijoitusten osalta sekä Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestössä käynnissä olevan sijoituksia koskevan yleissopimuksen valmisteluaineistoa.

Suomen ja Indonesian välillä on solmittu yhteis-tekniis-taloudellinen yhteistyösopimus vuonna 1980 ja tekstiilisopimus vuonna 1986. Maiden välinen verosopimus on vuodelta 1989.

Sopimuksen mukaan kumpikin sopimuspuoli turvaa omien lakiansa ja säännöstensä puitteissa

omalla alueellaan toisen sopimuspuolen sijoittajien sijoituksille oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun. Tällaisiin sijoituksiin ei saa soveltaa epäedullisempaa kohtelua kuin on myönnetty omien sijoittajien tai kolmansien maiden sijoittajien tekemille sijoituksille.

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisilleen täyttäneensä valtiosäännönsä sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset. Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten hyväksymisestä. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti sopimuksen kanssa. Sopimuksella ei ole valtion talouteen ulottuvia vaikutuksia

Suomesta Indonesiaan suuntautuva paperi- ja selluteollisuuden koneiden ja laitteiden vienti on 1990-luvulla moninkertaistunut. Kaiken kaikkiaan viennin arvo oli vuonna 1995 noin 1,5 miljardia ja tuonnin runsaat 200 miljoonaa markkaa. Vienti on muuttanut luonnettaan siten, että valmiiden laitteiden osuus on ylittänyt raaka-aineiden ja elintarvikkeiden osuuden viennistä. Suomalaisyriusten vientimarkkinat näyttävät jatkossakin lupaavilta. Sopimuksella pyritäänkin pääsääntöisesti turvaamaan Indonesiaan tehdyt suomalaissijoitukset. Ulkoasiainvaliokunta pitääkin suotavana investointisuoja-sopimuksen saattamista voimaan mahdollisimman nopeassa aikataulussa.

Ulkoasiainvaliokunta katsoo, ettei sopimuksen 1 artiklan 6 -kohdan, jossa määrätään sopimuksen alueellisesta soveltamisalueesta, hyväksymisellä oteta kantaa Itä-Timorin kansainvälis-oikeudelliseen asemaan. Lisäksi valiokunta edellyttää

Suomen hallituksen toimivan sen puolesta, että Itä-Timorin kysymykseen saadaan oikeudenmukainen, kattava ja kansainvälisesti hyväksyttävä ratkaisu, joka

kunnioittaa Itä-Timorin kansan intressejä ja oikeutettuja vaatimuksia kansainvälisen oikeuden mukaisesti.

Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

että Eduskunta hyväksyisi ne Helsingissä 13 päivänä maaliskuuta 1996 tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Indonesian tasavallan hallituksen välisen sijoitusten

Helsingissä 21 päivänä maaliskuuta 1997

edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen määräykset, jotka vaativat eduskunnan suostumuksen.

Samalla valiokunta ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Markus Aaltonen /sd, varapuheenjohtaja Eva Biaudet /r sekä jäsenet Satu Hassi /vihr, Esko Helle /vas, Sinikka

Hurskainen /sd, Tytti Isohookana-Asunmaa /kesk, Kauko Juhantalo /kesk, Antero Kekkonen /sd, Kimmo Kiljunen /sd, Juha Korkea-
oja /kesk, Martti Tiuri /kok ja Ben Zyskowitz /kok.